

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด มีหลักการยกเลิกบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและกฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม จำนวน ๒๔ ฉบับ กำหนดให้มีเงินเพิ่มสำหรับข้าราชการของสำนักงาน ป.ป.ส. ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. โดยเป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษที่ได้รับเงินเพิ่ม ตลอดจนกำหนดบทเฉพาะกาลในเรื่องต่าง ๆ เพื่อรองรับการบังคับใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด เช่น รองรับอนุบัญญัติที่ออกและใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ให้คงปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อไป การรองรับบรรดาคำขอใด ๆ ที่ยื่นไว้และยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาให้ถือเป็นคำขอที่ได้ยื่นไว้ตามประมวลกฎหมายยาเสพติดโดยอนุโลม เป็นต้น

ร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด เสนอโดยคณะรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) เป็นร่างที่ตราขึ้นเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ บรรจुरะเบียบวาระเมื่อการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓

การพิจารณาวาระที่ ๑ ในการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ จากนั้นส่งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ๓๖ คนเพื่อพิจารณา โดยกำหนดแปรญัตติ ๑๕ วัน สิ้นสุดวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๓ โดยคณะกรรมการพิจารณาแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ และมีหนังสือส่งรายงานกรรมการไปยังสภาผู้แทนราษฎรลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔

การพิจารณาวาระที่ ๒ บรรจुरะเบียบวาระเมื่อการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) วันพุธที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ และการพิจารณาวาระที่ ๓ บรรจुरะเบียบวาระการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยให้ความเห็นชอบบรรจुरะเบียบวาระปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันอังคารที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔

จากนั้นมีหนังสือยืนยันมติขอส่งเกตสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. .... และร่างประมวลกฎหมายยาเสพติด ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ หนังสือยืนยันไปยังเลขาธิการคณะรัฐมนตรีลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๔ (ระบบสารสนเทศด้านนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, https://lis.parliament.go.th/index/report_21_1.php?DOC_ID=4&SYSTEM_ID=21)

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๘ ตอนที่ ๗๓ ก วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน

เหตุผลของการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด รวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดได้กระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับและการดำเนินการตามกฎหมายแต่ละฉบับเป็นหน้าที่และอำนาจของหลายองค์กร ทำให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีความสอดคล้องกัน อีกทั้ง บทบัญญัติของกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรรวบรวมกฎหมายดังกล่าวจัดทำเป็นประมวลกฎหมายยาเสพติดเพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและใช้กฎหมายที่จะรวมอยู่ในฉบับเดียวกันอย่างเป็นระบบ พร้อมกันนี้ได้มีการปรับปรุงบทบัญญัติในกฎหมายดังกล่าวให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบันนอกจากนี้ จำเป็นต้องกำหนดให้มีระบบอนุญาตเพื่อให้การควบคุมและการใช้ประโยชน์ยาเสพติดในทางการแพทย์ทางวิทยาศาสตร์และทางอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพ และมุ่งเน้นการป้องกันการแพร่กระจายยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดในทางที่ไม่ถูกต้องอันจะนำไปสู่การเสพยาเสพติดซึ่งเป็นการบั่นทอนสุขภาพของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่กระจายยาเสพติดเข้าสู่กลุ่มเยาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ รวมทั้งกำหนดให้มีระบบคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดนโยบายในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด และรวมถึงการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติดให้เป็นไปด้วยความรอบคอบและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดทำโดยพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้บังคับแล้วให้ยกเลิก
  - ๑.๑ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙
  - ๑.๒ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔
  - ๑.๓ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๓
  - ๑.๔ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๕
  - ๑.๕ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒
  - ๑.๖ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘
  - ๑.๗ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๐
  - ๑.๘ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๓
  - ๑.๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕
  - ๑.๑๐ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๐
  - ๑.๑๑ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓
  - ๑.๑๒ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พ.ศ. ๒๕๔๒
  - ๑.๑๓ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓
  - ๑.๑๔ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐
  - ๑.๑๕ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

๑.๑๖ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๔๓

๑.๑๗ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕

๑.๑๘ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๑๙ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

๑.๒๐ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

๑.๒๑ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๖/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

๒. มาตรา ๗ เมื่อประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้วบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ในบทมาตราที่มีนัยเช่นเดียวกัน

๓. มาตรา ๘ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๑๙ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชกำหนดป้องกันการใช้สารระเหย พ.ศ. ๒๕๓๓ พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ หรือประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐๘/๒๕๕๗ เรื่อง การปฏิบัติต่อผู้ต้องสงสัยว่ากระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเพื่อเข้าสู่การบำบัดฟื้นฟูและการดูแลผู้ผ่านการบำบัดฟื้นฟู ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือจนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่ออกตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้หรือตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาความผิด พ.ศ. .... ใช้บังคับ

๔. มาตรา ๑๐ ในระหว่างที่ยังมิได้มีกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

๔.๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด หรือผู้อนุญาต แล้วแต่กรณี มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาตการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ การผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และการขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ โดยนำบทบัญญัติเกี่ยวกับการอนุญาตผลิตนำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง นำผ่าน หรือโฆษณาซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ ผลิตหรือนำเข้าตัวอย่างของตำรับวัตถุออกฤทธิ์ และ

การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

๔.๒ ให้ผู้ได้รับการยกเว้นให้ดำเนินการผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่ายหรือมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ หรือมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นผู้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องขออนุญาตตามมาตรา ๓๑ แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้

๔.๓ การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต คุณสมบัติและหน้าที่ของผู้รับอนุญาต และหน้าที่ของเภสัชกร ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙

๕. บรรดาคดีที่ได้มีการสั่งตรวจสอบทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พนักงานเจ้าหน้าที่พนักงานอัยการ และศาล ดำเนินการตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ ต่อไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด (มาตรา ๑๒)

๖. มาตรา ๑๕ ให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก ขาย จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ หรือพระราชบัญญัติวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ. ๒๕๕๙ ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงดำเนินกิจการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ก่อนใบอนุญาตเดิมจะสิ้นอายุ

๗. ผู้ต้องหาซึ่งอยู่ในระหว่างการตรวจพิสูจน์และการฟื้นฟูสมรรถภาพตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ อยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้บังคับตามพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕ จนกว่าจะดำเนินการถึงที่สุด (มาตรา ๑๘)

๘. คดีที่ได้มีการออกหมายบังคับคดีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาอยู่ในวันก่อนวันที่ประมวลกฎหมายยาเสพติดใช้บังคับ ให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไปจนเสร็จสิ้น (มาตรา ๒๐)

๙. ให้ประธานศาลฎีกา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และตามประมวลกฎหมายยาเสพติดท้ายพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจของตน (มาตรา ๒๔)

สรุปสาระสำคัญของประมวลกฎหมายยาเสพติด

ประมวลกฎหมายยาเสพติด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ภาค ๑ การป้องกัน ปราบปราม และควบคุมยาเสพติด

๑.๑ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

๑.๑.๑ กำหนดบทนิยามในประมวลกฎหมายนี้ ได้แก่คำว่า ยาเสพติด ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ สารระเหย ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย นำผ่าน เสพ คณะกรรมการ ป.ป.ส. สำนักงาน ป.ป.ส. เลขาธิการ ป.ป.ส. สำนักงาน อย. เลขาธิการ อย. กองทุน เจ้าหน้าที่ ป.ป.ส. และ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๑)

๑.๑.๒ กำหนดว่าในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือเป็นไปตามหน้าที่ และอำนาจของ คณะกรรมการต่าง ๆ และของหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจเกี่ยวกับยาเสพติด ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. เป็นผู้วินิจฉัยและวางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการและการประสานงาน และเผยแพร่คำวินิจฉัยและระเบียบปฏิบัติดังกล่าวให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ (มาตรา ๒)

๑.๒ ลักษณะ ๒ การป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑.๒.๑ หมวด ๑ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

กำหนดให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ป.ป.ส. และกำหนดเรื่องที่ต้อง มีนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว (มาตรา ๓)

๑.๒.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (มาตรา ๔)

๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ส. (มาตรา ๕)

๓) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ(มาตรา ๖)

๔) กำหนดกรณีการพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๗)

๕) กำหนดหลักเกณฑ์การดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างของกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๘)

๖) กำหนดหลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการ (มาตรา ๙)

๗) กำหนดอำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (มาตรา ๑๐)

๑.๒.๓ หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑) กำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (มาตรา ๑๑)

๒) กำหนดให้มีเลขาธิการ ป.ป.ส. มีหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งราชการของ สำนักงาน ป.ป.ส. และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงาน ป.ป.ส. โดยมีรองเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นผู้ช่วย ปฏิบัติราชการ (มาตรา ๑๒)

๓) กำหนดให้เลขาธิการ ป.ป.ส. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. มีอำนาจเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการให้ความดีความชอบหรือโยกย้ายหรือลงโทษ ทางวินัยต่อข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับ มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือซึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับ การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนขอให้หน่วยงานของรัฐเจ้าสังกัดเร่งรัดการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความคุ้มครองแก่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติงานด้านยาเสพติด (มาตรา ๑๓)

๑.๓ ลักษณะ ๓ การควบคุมยาเสพติด

๑.๓.๑ หมวด ๑ บทบัญญัติทั่วไป

๑) กำหนดบทนิยาม ในลักษณะ การควบคุมยาเสพติด

๒) กำหนดว่าบทบัญญัติในหมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์และหมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์ไม่ใช้บังคับแก่สำนักงาน อย. (มาตรา ๑๕)

๓) กำหนดให้สำนักงาน อย. รายงานการรับ การจ่าย และการเก็บรักษาซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าว และวิธีการปฏิบัติอย่างอื่นที่เกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดทราบทุกหกเดือนของปีปฏิทิน แล้วให้คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดเสนอรายงานพร้อมให้ความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเพื่อส่งการต่อไป ในกรณีที่สำนักงาน อย. ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์และได้รับยกเว้นตามมาตรา ๑๕ โดยไม่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขตามประมวลกฎหมายนี้(มาตรา ๑๖)

๔) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวง กำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่เจ้าหน้าที่ได้ให้บริการ รวมทั้งกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราตามบัญชีท้ายประมวลกฎหมายนี้หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม (มาตรา ๑๗)

๕) กำหนดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขหรือเลขาธิการ อย. มีอำนาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน หรือผู้เชี่ยวชาญ องค์กรผู้เชี่ยวชาญ หน่วยงานของรัฐ หรือ องค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งได้รับการขึ้นบัญชีโดยสำนักงาน อย. ปฏิบัติงานต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาอนุญาตยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ได้ตามความเหมาะสม (มาตรา ๑๘)

๖) กำหนดว่าค่าธรรมเนียมตาม (๑๗) (๑๘) (๑๙) (๒๐) และ (๒๑) ในอัตราค่าธรรมเนียมท้ายประมวลกฎหมายนี้ให้ตกเป็นของสำนักงาน อย. เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ หรือเป็นค่าตอบแทนแก่ผู้ปฏิบัติงานตามมาตรา ๑๘ (มาตรา ๑๙)

๗) กำหนดว่าการรับเงิน การเก็บรักษาเงิน และการจ่ายเงินตามมาตรา ๑๙ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๒๐)

๘) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษตามเรื่องที่กำหนดไว้ (มาตรา ๒๑)

๙) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ตามเรื่องที่กำหนดไว้ (มาตรา ๒๒)

๑๐) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยการเสนอแนะของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด มีอำนาจประกาศกำหนดเกี่ยวกับสารระเหยตามเรื่องที่กำหนดไว้ (มาตรา ๒๓)

๑.๓.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการควบคุมยาเสพติด

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (มาตรา ๒๔)

๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด (มาตรา ๒๕)

๓) กำหนดให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๙ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดโดยอนุโลม (มาตรา ๒๖)

๔) กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดในการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดมอบหมาย (มาตรา ๒๗)

๑.๓.๓ หมวด ๓ ประเภทของยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

๑) กำหนดประเภทของยาเสพติดให้โทษ (มาตรา ๒๘)

๒) กำหนดประเภทของวัตถุออกฤทธิ์(มาตรา ๒๙)

๓) กำหนดกรณีที่ว่าวัตถุได้รับมีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดปรุงผสมอยู่ (มาตรา ๓๐)

๑.๓.๔ หมวด ๔ การอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

๑) ส่วนที่ ๑ ยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งไม่ต้องขออนุญาต

๑.๑) กำหนดหลักเกณฑ์การผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ต้องขออนุญาต (มาตรา ๓๑)

๑.๒) กำหนดกรณีที่มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ไม่ต้องขออนุญาต (มาตรา ๓๒)

๒) ส่วนที่ ๒ การอนุญาตโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

๒.๑) กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในการอนุญาตเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก ผลิต มีไว้ในครอบครอง หรือจำหน่าย ซึ่งยาเสพติดให้โทษ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนด (มาตรา ๓๓)

๓) ส่วนที่ ๓ การอนุญาตโดยผู้อนุญาต

๓.๑) กำหนดอำนาจของผู้อนุญาต กำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาต คุณสมบัติของผู้ขออนุญาต การออกใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการแก้ไขรายการในใบอนุญาต และกำหนดเกี่ยวกับผู้รับอนุญาตที่ประกอบกิจการภายหลังที่ใบอนุญาตสิ้นอายุแล้ว (มาตรา ๓๔)

๓.๒) กำหนดว่าการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ นอกจากจะต้องได้รับใบอนุญาตตามมาตราดังกล่าวแล้ว ในการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตในแต่ละครั้งต้องได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวจากผู้อนุญาตทุกครั้งให้นำเข้าหรือส่งออกอีกด้วย (มาตรา ๓๕)

๓.๓) กำหนดว่าผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครองหรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ และผู้รับอนุญาตเฉพาะคราวนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๓๕ ต้องจัดเก็บรักษา ดำเนินการขออนุญาตและจัดให้มีการควบคุมดูแลการโฆษณายาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์จัดให้มีการทำบัญชีและเสนอรายงานเกี่ยวกับการดำเนินกิจการตามที่ได้รับอนุญาต หรือดำเนินการอื่นเพื่อประโยชน์ในการควบคุมกำกับดูแลยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ และกำหนดหลักเกณฑ์การขออนุญาตโฆษณายาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาต การออกใบอนุญาต และเงื่อนไขในการโฆษณาตามใบอนุญาตดังกล่าว (มาตรา ๓๖)

๓.๔) กำหนดให้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ และใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อการนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๓๕ ให้คุ้มกันถึงลูกจ้างหรือตัวแทนของผู้รับอนุญาต ซึ่งได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากผู้รับอนุญาต (มาตรา ๓๗)

๓.๕) กำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาตนำยาเสพติดให้โทษซึ่งต้องใช้รักษาโรคเฉพาะตัวตามคำสั่งของแพทย์ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรของผู้ป่วยซึ่งเดินทางระหว่างประเทศ และหลักเกณฑ์การอนุญาตนำวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ติดตัวเข้ามาในหรือ

ออกไปนอกราชอาณาจักรไม่เกินปริมาณที่จำเป็นต้องใช้รักษาโรคเฉพาะตัว ภายในสามสิบวันและเกินกว่าสามสิบวัน (มาตรา ๓๘)

๓.๖) กำหนดให้ผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๓ หรือผู้รับอนุญาตผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ต้องจัดให้มีเภสัชกรอยู่ประจำควบคุมกิจการตลอดเวลาทำการ ซึ่งระบุไว้ในใบอนุญาต พร้อมทั้งต้องดูแลให้เภสัชกรได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๓๙)

๓.๗) กำหนดห้ามผู้ใดเปลี่ยนแปลงการส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายอื่นที่มีดีระบุไว้ในใบอนุญาตส่งออกที่ส่งมาพร้อมกับวัตถุออกฤทธิ์ในกรณีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท และกำหนดให้ผู้รับอนุญาตส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออก ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่วัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวเข้ามาในราชอาณาจักร ในกรณีที่ไม่อาจส่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังจุดหมายที่กำหนดได้ (มาตรา ๔๐)

๓.๘) กำหนดว่าในระหว่างที่มีการนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ การแปรรูปหรือแปรสภาพวัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์ ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ อย. (มาตรา ๔๑)

๓.๙) กำหนดว่าในการนำเข้าซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ทุกประเภท การส่งวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่นนอกเหนือไปจากบุคคลหรือสถานที่ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตเฉพาะคราว เพื่อนำเข้า สามารถกระทำได้ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขาธิการ อย. (มาตรา ๔๒)

๓.๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์กรณีกระทรวงสาธารณสุขได้รับแจ้งการห้ามนำเข้า ซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภทหนึ่งประเภทใดที่ต่างประเทศได้แล้วผ่านเลขาธิการสหประชาชาติระบุห้ามนำไปยังประเทศใด (มาตรา ๔๓)

๓.๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเลิกกิจการหรือในกรณีที่ผู้รับอนุญาตตาย (มาตรา ๔๔)

๓.๑๒) กำหนดว่าผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหรือผู้รับอนุญาตเกี่ยวกับวัตถุออกฤทธิ์ซึ่งได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายนี้แล้ว ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยยา (มาตรา ๔๕)

๔) ส่วนที่ ๔ การพักใช้ใบอนุญาตและการเพิกถอนใบอนุญาต

๔.๑) กำหนดหลักเกณฑ์กรณีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหมวดนี้หรือกฎกระทรวง หรือประกาศที่ออกตามหมวดนี้ (มาตรา ๔๖)

๔.๒) กำหนดหลักเกณฑ์ขอรับใบอนุญาตใดๆของผู้ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตและผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาต (มาตรา ๔๗)

๑.๓.๕ หมวด ๕ การขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ และการขึ้นทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์

๑) กำหนดหลักเกณฑ์ขอขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ของผู้รับอนุญาตผลิตหรือนำเข้าซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ ตามมาตรา ๓๔ (๒) หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ตามมาตรา ๓๔ (๔) กรณีจะผลิตหรือนำเข้าซึ่งตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ที่มีวัตถุออกฤทธิ์ดังกล่าวปรุงผสมอยู่ (มาตรา ๔๘)

๒) กำหนดกรณีที่ย้อนอายุโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติด อาจไม่รับขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๔๙)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ย้อนอายุโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดเห็นว่าทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือทะเบียนตำรับวัตถุออกฤทธิ์ที่มีวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ใด ที่ได้ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ต่อมาปรากฏว่า ไม่มีสรรพคุณตามที่ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ไว้หรืออาจไม่ปลอดภัยแก่ผู้ใช้หรือมีเหตุผลอันสมควรที่จะอนุญาตให้ต่อไป (มาตรา ๕๐)

๑.๓.๖ หมวด ๖ ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

๑) กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปลอม และกำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม (มาตรา ๕๑)

๒) กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ผิดมาตรฐาน และกำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน (มาตรา ๕๒)

๓) กำหนดห้ามผู้ใดนำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เสื่อมคุณภาพ และกำหนดกรณีที่ทำให้ถือว่าเป็นยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เสื่อมคุณภาพ (มาตรา ๕๓)

๑.๓.๗ หมวด ๗ มาตรการควบคุมพิเศษ

๑) กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการกำหนดพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด เพื่อกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด ในกรณีที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย การลด อันตรายจากการใช้ยาเสพติด และการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด (มาตรา ๕๔)

๒) กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการออกประกาศกำหนดมาตรการ ป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการและประกาศ กำหนดให้สถานที่ซึ่งใช้ในการประกอบธุรกิจใด ๆ เป็นสถานประกอบการที่อยู่ภายใต้บังคับของมาตรการ ดังกล่าว (มาตรา ๕๕)

๓) กำหนดให้อำนาจเลขาธิการ ป.ป.ส. ในการสั่งให้ดำเนินมาตรการที่จำเป็น และให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ส. ในการสั่งปิดสถานประกอบการชั่วคราวหรือสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบการ ในกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. พบว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันปราบปราม และแก้ไข ปัญหายาเสพติดที่ทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการตามมาตรา ๕๕ หรือพบว่ามีการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการตามมาตรา ๕๕ เมื่อเจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถาน ประกอบการดังกล่าวไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. เชื่อได้ว่าตนได้ใช้ความระมัดระวัง ตามสมควรแก่กรณีแล้ว (มาตรา ๕๖)

๔) กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดยาเสพติด ให้โทษประเภท ๕ ที่ให้เสพเพื่อการรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์ แผนไทยสาขาเวชกรรมไทย หรือผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์หรือเสพเพื่อการศึกษาวิจัย (มาตรา ๕๗)

๕) กำหนดให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดให้วัตถุ ตำรับซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดเป็นวัตถุตำรับยกเว้น (มาตรา ๕๘)

๖) กำหนดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ส. อาจประกาศให้ท้องที่ใดเสียใบกระท่อมได้โดยไม่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายนี้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๕๙)

๗) กำหนดหลักเกณฑ์ในการนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ และประเภท ๕ (มาตรา ๖๐)

๘) กำหนดหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการเกี่ยวกับการควบคุมยาเสพติดตามภาคนี้ (มาตรา ๖๑)

๙) กำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ (๑) (มาตรา ๖๒)

๑.๔ ลักษณะ ๔ การตรวจสอบทรัพย์สิน

๑.๔.๑ หมวด ๑ คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (มาตรา ๖๓)

๒) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน (มาตรา ๖๔)

๓) กำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน และกำหนดหลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการดังกล่าว (มาตรา ๖๕)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน คณะหนึ่งหรือหลายคณะ (มาตรา ๖๖)

๕) กำหนดให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ และมาตรา ๘ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินโดยอนุโลม (มาตรา ๖๗)

๑.๔.๒ หมวด ๒ มาตรการตรวจสอบทรัพย์สิน

๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีเหตุอันสมควรสงสัยว่าทรัพย์สินของผู้ต้องหารายใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา ๖๘)

๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีเลขาธิการ ป.ป.ส. ได้รับรายงานเกี่ยวกับทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา ๖๙)

๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาแล้วมีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดของผู้อื่นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ต้องหา โดยได้รับทรัพย์สินนั้นมาโดยเสน่หาหรือรู้อยู่ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา ๗๐)

๔) กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณีในการมอบหมายให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินแทนแล้วรายงานให้ทราบ (มาตรา ๗๑)

๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีมีการตรวจสอบทรัพย์สินแล้วผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด หรือได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนหรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ (มาตรา ๗๒)

๖) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณีได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดแล้ว (มาตรา ๗๓)

๗) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในการเก็บรักษาทรัพย์สินที่คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณีได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดไว้ (มาตรา ๗๔)

๘) กำหนดให้อำนาจกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน อนุกรรมการ เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. และเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายตามที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาและสั่งตรวจสอบทรัพย์สินหรือยึดหรืออายัดทรัพย์สินตามหมวดนี้ (มาตรา ๗๕)

๙) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องและคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินวินิจฉัยว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา ๗๖)

๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีศาลสั่งรับคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๗๖ (มาตรา ๗๗)

๑๑) กำหนดให้ศาลไต่สวนคำร้องที่พนักงานอัยการได้ยื่นต่อศาลตามมาตรา ๗๖ วรรคหนึ่ง หากคดีมีมูลว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องจากการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้น เว้นแต่กรณีเข้าข้อยกเว้นตามที่กำหนด (มาตรา ๗๘)

๑๒) กำหนดว่าในกรณีที่ผู้ขอคืนทรัพย์สินตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ไม่ทราบว่าเป็นพนักงานอัยการได้มีคำร้องขอให้ศาลริบทรัพย์สิน จนศาลได้มีคำสั่งให้ริบทรัพย์สินนั้นแล้ว ผู้ขอคืนทรัพย์สินดังกล่าวอาจยื่นคำร้องขอคืนทรัพย์สินต่อศาลได้ภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ริบทรัพย์สิน (มาตรา ๗๙)

๑๓) กำหนดว่าทรัพย์สินที่ศาลมีคำสั่งให้ริบตามมาตรา ๗๘ วรรคหนึ่ง ให้ตกเป็นของกองทุน (มาตรา ๘๐)

๑๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติในกรณีที่มีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีหรือมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ยกฟ้องผู้ต้องหาหรือจำเลยรายใด (มาตรา ๘๑)

๑๕) กำหนดว่าในกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สินอย่างอื่นนอกจากเงินให้แก่เจ้าของแต่ไม่อาจคืนได้ให้ใช้ราคาทรัพย์สินแทนจากกองทุนตามราคาประเมินได้ในวันยึดหรืออายัดทรัพย์สิน (มาตรา ๘๒)

๑.๔.๓ หมวด ๓ กองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด

๑) กำหนดให้จัดตั้งกองทุนป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติดขึ้นในสำนักงาน ป.ป.ส. มีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนด (มาตรา ๘๓)

๒) กำหนดว่ากองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สินตามที่กำหนด (มาตรา ๘๔)

๓) กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ส. วางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารและการดำเนินการของกองทุนตามเรื่องที่กำหนด (มาตรา ๘๕)

๑.๕ ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

๑.๕.๑ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ (๓) (มาตรา ๘๖)

๑.๕.๒ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๔ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ (๑) และ (๓) (มาตรา ๘๗)

๑.๕.๓ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๔ (๒) (มาตรา ๘๘)

๑.๕.๔ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๔ (๓) (มาตรา ๘๙)

๑.๕.๕ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ เว้นแต่เป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๔ (๔) (มาตรา ๙๐)

๑.๕.๖ กำหนดห้ามผู้รับอนุญาตผู้ใดดำเนินการผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในระหว่างที่เภสัชกรมิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ (มาตรา ๙๑)

๑.๕.๗ กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปหรือจำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์และยารวมกันหลายขนาน โดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ทางการค้า (มาตรา ๙๒)

๑.๖ ลักษณะ ๖ ความผิดเกี่ยวกับสารระเหย

๑.๖.๑ กำหนดห้ามผู้ใดผลิตหรือนำเข้าสารระเหย โดยก่อนนำออกจำหน่าย ไม่จัดให้มีภาพเครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหยเพื่อเป็นการเตือนให้ระวังการใช้สารระเหยดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และปริมาณที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๙๓)

๑.๖.๒ กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายสารระเหยโดยไม่มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าสารระเหยต้องจัดให้มีที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุตามมาตรา ๙๓ อยู่ครบถ้วน (มาตรา ๙๔)

๑.๖.๓ กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี เว้นแต่เป็นการจำหน่ายหรือจัดหาโดยสถานศึกษาเพื่อใช้ในการเรียนการสอน (มาตรา ๙๕)

๑.๖.๔ กำหนดห้ามผู้ใดจำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็นผู้ติดสารระเหย (มาตรา ๙๖)

๑.๗ ลักษณะ ๗ ความผิดเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

๑.๗.๑ กำหนดห้ามผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับตามมาตรา ๔๘ ผลิตหรือนำเข้าตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ไม่ตรงตามรายการที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับไว้ (มาตรา ๙๗)

๑.๗.๒ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๔๘ แต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๙๘)

๑.๗.๓ กำหนดห้ามผู้ใดผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๕๐ (มาตรา ๙๙)

๑.๘ ลักษณะ ๘ ความผิดเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพ

๑.๘.๑ กำหนดห้ามผู้ใดเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เว้นแต่กรณีตามข้อยกเว้นที่กำหนด (มาตรา ๑๐๐)

๑.๘.๒ กำหนดห้ามผู้ใดเสพสารระเหย (มาตรา ๑๐๑)

๑.๘.๓ กำหนดห้ามผู้ใดจงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ วัตถุออกฤทธิ์หรือสารระเหย เว้นแต่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนด ซึ่งอาจจงใจหรือชักนำให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เพื่อการรักษาพยาบาล (มาตรา ๑๐๒)

๑.๘.๔ กำหนดห้ามผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เพื่อเสพ และกำหนดกรณีให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่ามีไว้ในครอบครองเพื่อเสพ (มาตรา ๑๐๓)

๒. ภาค ๒ การบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสภาพทางสังคมแก่ผู้ติดยาเสพติด

๒.๑ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

- กำหนดบทนิยาม ในภาคนี้

๒.๒ ลักษณะ ๒ คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

๒.๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (มาตรา ๑๐๕)

๒.๒.๒ กำหนดให้สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาและกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (มาตรา ๑๐๖)

๒.๒.๓ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด (มาตรา ๑๐๗)

๒.๒.๔ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๑๐๘)

๒.๒.๕ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๑๐๙)

๒.๒.๖ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ (มาตรา ๑๑๐)

๒.๒.๗ กำหนดองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด กำหนดการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม และกำหนดการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม (มาตรา ๑๑๑)

๒.๓ ลักษณะ ๓ การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

๒.๓.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การพ้นจากความผิดฐานเสพยาเสพติดให้โทษ เสพสารระเหย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์เพื่อเสพ (มาตรา ๑๑๒)

๒.๓.๒ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ส่งตัวผู้ที่มีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่ากระทำความผิดฐานเสพยาเสพติดตามมาตรา ๑๖๐ หรือมาตรา ๑๖๑ หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดเพื่อเสพตามมาตรา ๑๖๒ ซึ่งไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล ไม่มีพฤติการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้อื่นหรือสังคม และสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา (มาตรา ๑๑๓)

๒.๓.๓ กำหนดหน้าที่และอำนาจของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (มาตรา ๑๑๔)

๒.๓.๔ กำหนดให้กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดสถานที่ที่เป็นศูนย์คัดกรอง และกำหนดหน้าที่และอำนาจของศูนย์คัดกรอง (มาตรา ๑๑๕)

๒.๓.๕ กำหนดให้สถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการบำบัดรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพ ประเมินผล ติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง จัดทำและเก็บข้อมูลประวัติของผู้เข้ารับการบำบัดรักษาหรือการฟื้นฟูสมรรถภาพรวมทั้งดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติด แล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๑๖)

๒.๔ ลักษณะ ๔ การฟื้นฟูสภาพทางสังคม

๒.๔.๑ กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยและกรุงเทพมหานครจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมกำหนดหน้าที่ของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม และกำหนดให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ป.ป.ส. สนับสนุนและช่วยเหลือการดำเนินการของศูนย์ดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การศึกษา การติดตามดูแลปัญหาด้านสุขภาพ และการให้การสงเคราะห์อื่น ๆ (มาตรา ๑๑๗)

๒.๔.๒ กำหนดว่าในการฟื้นฟูสภาพทางสังคมตามมาตรา ๑๑๗ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ หรือกรุงเทพมหานคร อาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายอาสาสมัครในพื้นที่หรืออาจทำ ความตกลงเพื่อมอบหมายหรือส่งต่อให้ส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน องค์กรชุมชน หรือองค์กรอื่น ที่ให้ความร่วมมือก็ได้ (มาตรา ๑๑๘)

๒.๔.๓ กำหนดหน้าที่และอำนาจของศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคม (มาตรา ๑๑๙)

๒.๕ ลักษณะ ๕ ความผิดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

๒.๕.๑ กำหนดห้ามผู้ใดทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระโดยใช้ยาตามกฎหมาย ว่าด้วยยา หรือวัตถุออกฤทธิ์หรือยาเสพติดให้โทษตามประมวลกฎหมายนี้หรือกระทำการบำบัดรักษา ยาเสพติด ไม่ว่าโดยวิธีอื่นใด ซึ่งมีได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตาม ที่กำหนดในประมวลกฎหมายนี้ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ แต่ไม่รวมถึงการให้ความรู้ให้คำปรึกษา หรือให้คำแนะนำแก่ผู้ติดยาเสพติดโดยไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทน (มาตรา ๑๒๐)

๒.๕.๒ กำหนดห้ามผู้ใดโฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษา ยาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่น กระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟู สมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติด หรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๒๑)

๒.๕.๓ กำหนดให้ผู้อนุญาตมีอำนาจออกคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่ กำหนด ในกรณี que ผู้อนุญาตเห็นว่าการใช้ชื่อใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ หรือมีการใช้ชื่อความโฆษณาไม่เป็นไป ตามที่ได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๒๒)

๓. ภาค ๓ บทกำหนดโทษ

๓.๑ ลักษณะ ๑ บทบัญญัติทั่วไป

๓.๑.๑ กำหนดลักษณะการกระทำที่ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด แม้จะ กระทำนอกราชอาณาจักร ก็ต้องรับโทษในราชอาณาจักร (มาตรา ๑๒๓)

๓.๑.๒ กำหนดลักษณะการกระทำที่ผู้ใดกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดต้อง ระวังโทษเช่นเดียวกับตัวการในความผิดนั้น และกำหนดการลงโทษผู้จัดหาหรือให้เงินหรือทรัพย์สิน ที่ฟ้านัก หรือที่ซ่อนเร้น เพื่อช่วยบิดา มารดา บุตร สามิหรือภริยาของตนให้พ้นจากการถูกจับกุม (มาตรา ๑๒๔)

๓.๑.๓ กำหนดว่าผู้ใดพยายามกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวังโทษ ตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ (มาตรา ๑๒๕)

๓.๑.๔ กำหนดความผิดและโทษแก่ผู้สมคบโดยการตกลงกันตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อกระทำ ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด กำหนดโทษในกรณีถ้ามีการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะเหตุที่ได้มีการสมคบกันดังกล่าว กำหนดโทษแก่กรณีถ้าหากการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำขององค์กร อาชญากรรม และกำหนดความหมายของคำว่า องค์กรอาชญากรรม (มาตรา ๑๒๖)

๓.๑.๕ กำหนดโทษแก่ผู้ใช้อุปายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับ ใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใดให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ (มาตรา ๑๒๗)

๓.๑.๖ กำหนดโทษแก่ผู้ยอมให้ผู้อื่นใช้ชื่อ เอกสาร หลักฐานของตน ในการเปิด จดหรือ ลงทะเบียนทำธุรกรรมทางการเงิน ซื้อสินค้า หรือบริการอื่นใด ยอมให้ใช้บัญชีธนาคารบัตรเครดิตชิมนิกซ์ ชิมนิกซ์โทรศัพท์ หรือยอมให้ผู้อื่นใช้สิ่งเช่นว่านั้น ซึ่งตนได้เปิด จดหรือลงทะเบียนไว้แล้ว โดยรู้ว่าจะ เป็นประโยชน์ต่อการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา ๑๒๘)

๓.๑.๗ กำหนดโทษแก่ผู้รับหรืออาจรู้ความลับในราชการเกี่ยวกับการดำเนินการตาม ประมวลกฎหมายนี้ กระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นรู้หรืออาจรู้ความลับดังกล่าว เว้นแต่เป็นการปฏิบัติการ ตามหน้าที่หรือตามกฎหมาย (มาตรา ๑๒๙)

๓.๑.๘ กำหนดห้ามผู้ใดเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ส่งทางไปรษณีย์ โทรศัพท์ โทรสาร คอมพิวเตอร์ เครื่องมือ หรืออุปกรณ์ในการสื่อสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศใดซึ่งถูก ใช้หรืออาจถูกใช้เพื่อประโยชน์ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดซึ่งเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ได้มาโดยคำสั่ง อนุญาตของอธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญาตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติด เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล และกำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืน (มาตรา ๑๓๐)

๓.๑.๙ กำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดโดยแต่งเครื่องแบบ หรือโดยแต่งกายให้เข้าใจว่าเป็นเจ้าพนักงาน ข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์การหรือหน่วยงาน ของรัฐ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ (มาตรา ๑๓๑)

๓.๑.๑๐ กำหนดโทษแก่ผู้กระทำความผิดภาคนี้ที่เป็นนิติบุคคล (มาตรา ๑๓๒)

๓.๑.๑๑ กำหนดให้ริบบรรดา ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๔ หรือ ประเภท ๕ วัตถุออกฤทธิ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ยานพาหนะ เครื่องจักรกล หรือทรัพย์สินอื่นใดที่ใช้ในการกระทำความ ผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือ มีไว้เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด ไม่ว่าจะ มีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๑๓๓)

๓.๒ ลักษณะ ๒ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการอนุญาตสำหรับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

๓.๒.๑ กำหนดโทษแก่ผู้ควบคุมยานพาหนะผู้ใดไม่จัดให้มีการป้องกันตามสมควร เพื่อมิให้ยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์สูญหายหรือมีการนำเอาไปใช้โดยมิชอบตามมาตรา ๓๒ (๒) (มาตรา ๑๓๔)

๓.๒.๒ กำหนดโทษแก่ผู้รับอนุญาตตามมาตรา ๓๕ ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกในแต่ละครั้ง ซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่ได้รับใบอนุญาตเฉพาะคราวในแต่ละครั้งให้นำเข้าหรือส่งออก (มาตรา ๑๓๕)

๓.๒.๓ กำหนดโทษแก่ผู้เปลี่ยนแปลงจุดหมายในการส่งวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือไม่ส่งวัตถุออกฤทธิ์กลับคืนไปยังประเทศที่ส่งออกตามมาตรา ๔๐ วรรคสอง (มาตรา ๑๓๖)

๓.๒.๔ กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ อย. แปรรูปหรือแปรสภาพ วัตถุออกฤทธิ์ให้เป็นอย่างอื่น หรือเปลี่ยนหีบห่อที่บรรจุวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นการ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๑ (มาตรา ๑๓๗)

๓.๒.๕ กำหนดโทษแก่ผู้ส่งวัตถุออกฤทธิ์ที่ได้รับอนุญาตนำเข้าไปยังบุคคลอื่นหรือสถานที่อื่น นอกเหนือไปจากที่ระบุในใบอนุญาตเฉพาะคราวเพื่อนำเข้าโดยไม่ได้รับอนุญาตอันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๑๓๘)

๓.๒.๖ กำหนดโทษแก่ผู้ส่งออกซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ไปยังประเทศที่ระบุห้ามนำเข้าโดยไม่ได้รับใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากประเทศนั้นและใบอนุญาตพิเศษเฉพาะคราวจากเลขาธิการ อัย. อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๔๓ วรรคสอง (มาตรา ๑๓๙)

๓.๓ ลักษณะ ๓ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์ปลอม ผิดมาตรฐาน หรือเสื่อมคุณภาพ

๓.๓.๑ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ปลอม อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๑ (มาตรา ๑๔๐)

๓.๓.๒ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ผิดมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ผิดมาตรฐาน อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ (มาตรา ๑๔๑)

๓.๓.๓ กำหนดโทษแก่ผู้นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เสื่อมคุณภาพอันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๓ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ เสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา ๕๓ (มาตรา ๑๔๒)

๓.๔ ลักษณะ ๔ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย มีไว้ในครอบครอง หรือนำผ่านซึ่งยาเสพติดให้โทษและวัตถุออกฤทธิ์

๓.๔.๑ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๖ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำผิดดังกล่าวมีลักษณะฉ้อราษฎร์ตามที่กำหนด (มาตรา ๑๔๓)

๓.๔.๒ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๗ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำผิดดังกล่าวเฉพาะยาเสพติดให้โทษในประเภท ๒ เป็นการกระทำที่มีลักษณะฉ้อราษฎร์ตามที่กำหนด (มาตรา ๑๔๔)

๓.๔.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๘ (มาตรา ๑๔๕)

๓.๔.๔ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘๙ และกำหนดโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำผิดดังกล่าวมีลักษณะฉ้อราษฎร์ตามที่กำหนด (มาตรา ๑๔๖)

๓.๔.๕ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ ประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๐ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำผิดดังกล่าวเฉพาะวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เป็นการกระทำอันมีลักษณะฉ้อราษฎร์

ตามที่กำหนด และกำหนดโทษแก่ผู้นำผ่านซึ่งวัตถุออกฤทธิ์โดยไม่ได้รับอนุญาต อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๐ (มาตรา ๑๔๗)

๓.๔.๖ กำหนดโทษแก่ผู้รับอนุญาตที่ดำเนินการผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๒ หรือประเภท ๓ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๒ ประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ในระหว่างที่เภสัชกร มิได้อยู่ประจำควบคุมกิจการ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๑ (มาตรา ๑๔๘)

๓.๔.๗ กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปหรือจำหน่ายวัตถุออกฤทธิ์ และยารวมกันหลายขนาน โดยจัดเป็นชุดไว้ล่วงหน้า เพื่อประโยชน์ทางการค้าอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๒ (มาตรา ๑๔๙)

๓.๔.๘ กำหนดอัตราการลงโทษในความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดตามประมวลกฎหมายนี้ ที่มีโทษจำคุกและปรับ (มาตรา ๑๕๐)

๓.๔.๙ กำหนดให้อำนาจศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิด ในอัตราที่น้อยกว่าอัตราโทษ ขั้นต่ำที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ในกรณีศาลเห็นว่า ผู้กระทำความผิดผู้ใดได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็น ประโยชน์อย่างยิ่งในการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษต่อพนักงานฝ่ายปกครอง หรือ ตำรวจ หรือพนักงานสอบสวน เมื่อศาลเห็นสมควร หรือเมื่อพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาล (มาตรา ๑๕๑)

๓.๕ ลักษณะ ๕ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับสารระเหย

๓.๕.๑ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหย โดยก่อนนำออกจำหน่ายไม่จัดให้ มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุสารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๙๓ (มาตรา ๑๕๒)

๓.๕.๒ กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายสารระเหยโดยไม่มีภาพ เครื่องหมาย หรือข้อความที่ ผู้ผลิตหรือนำเข้าสารระเหยต้องจัดให้มีที่ภาษาชนะบรรจุหรือหีบห่อที่บรรจุตามมาตรา ๙๓ อยู่ครบถ้วน อันเป็น การฝ่าฝืนมาตรา ๙๔ (มาตรา ๑๕๓)

๓.๕.๓ กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายสารระเหยแก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปีอันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๙๕ (มาตรา ๑๕๔)

๓.๕.๔ กำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่ผู้ซึ่งตนรู้หรือควรรู้ว่าเป็น ผู้ติดสารระเหย อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๖ และกำหนดโทษหนักขึ้น ถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นการ จำหน่ายหรือจัดหาสารระเหยให้แก่บุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี (มาตรา ๑๕๕)

๓.๖ ลักษณะ ๖ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนตำรับ

๓.๖.๑ กำหนดโทษแก่ผู้แก้ไขรายการทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๓ หรือ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง (มาตรา ๑๕๖)

๓.๖.๒ กำหนดโทษแก่ผู้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตำรับตามมาตรา ๔๘ ที่ผลิตหรือ วัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๓ หรือประเภท ๔ ไม่เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๕๗)

๓.๖.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือจำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษ หรือวัตถุออกฤทธิ์ ที่ต้องขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๔๘ แต่มิได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาเสพติด ให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๘ (มาตรา ๑๕๘)

๓.๖.๔ กำหนดโทษแก่ผู้ผลิตนำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือตำรับวัตถุออกฤทธิ์ตาม มาตรา ๕๐ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๙ และกำหนดโทษแก่ผู้จำหน่ายซึ่งยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ที่

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขสั่งเพิกถอนทะเบียนตำรับยาเสพติดให้โทษหรือวัตถุออกฤทธิ์ตามมาตรา ๕๐ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๙๙ (มาตรา ๑๕๙)

๓.๗ ลักษณะ ๗ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการเสพยาเสพติดและการมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เพื่อเสพ

๓.๗.๑ กำหนดโทษแก่ผู้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือเสพวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ และมีใช้กรณีตามมาตรา ๑๑๒ หรือมาตรา ๑๑๓ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๐ (มาตรา ๑๖๐)

๓.๗.๒ กำหนดโทษแก่ผู้เสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑๐๑ (มาตรา ๑๖๑)

๓.๗.๓ กำหนดโทษแก่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ หรือวัตถุออกฤทธิ์ในประเภท ๑ หรือประเภท ๒ เพื่อเสพ อันเป็นการฝ่าฝืน มาตรา ๑๐๓ (มาตรา ๑๖๒)

๓.๗.๓ กำหนดหลักในการพิจารณาและพิพากษาคดีตามลักษณะนี้รวมถึงการชั่งน้ำหนัก ความร้ายแรงของการกระทำความผิดและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับผู้กระทำความผิดหรือของจำเลยแต่ละคน เพื่อความเหมาะสมกับการลงโทษ (มาตรา ๑๖๓)

๓.๗.๔ กำหนดให้อำนาจศาลที่พิจารณาพิพากษาผู้กระทำความผิดตามลักษณะนี้มีอำนาจเปลี่ยนโทษจำคุกเป็นการใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามประมวลกฎหมายอาญาหรือ นำเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติข้อเดียวหรือหลายข้อตามมาตรา ๕๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้แทนการลงโทษ ในกรณีที่ไมปรากฏว่า ผู้กระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่น ซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล (มาตรา ๑๖๔)

๓.๗.๕ กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีความปรากฏแก่ศาลเอง หรือความปรากฏตามคำแถลงของพนักงานอัยการหรือเจ้าพนักงานว่า ผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนดตามมาตรา ๑๖๔ (มาตรา ๑๖๕)

๓.๗.๖ กำหนดว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑๑๓ เมื่อมีการฟ้องคดีต่อศาลว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามลักษณะนี้ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นเป็นผู้ต้องหาหรืออยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีในความผิดอื่นซึ่งเป็นความผิดที่มีโทษจำคุก หรืออยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาลในกรณีที่ศาลเห็นว่าพฤติการณ์แห่งคดียังไม่สมควรลงโทษจำเลย หากจำเลยสำนึกในการกระทำโดยตกลงเข้ารับการบำบัดรักษา เมื่อศาลสอบถามพนักงานอัยการแล้ว หากศาลเห็นสมควรให้ส่งตัวจำเลยไปสถานพยาบาลยาเสพติดเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษาต่อไป (มาตรา ๑๖๖)

๓.๗.๗ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีจำเลยเข้ารับการบำบัดรักษา และปฏิบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดกำหนดจนได้รับการรับรองเป็นหนังสือ และกรณีจำเลยไม่ให้ความร่วมมือในการบำบัดรักษาจนครบถ้วนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขดังกล่าว (มาตรา ๑๖๗)

๓.๗.๘ กำหนดให้คำสั่งศาลตามมาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๑๖๗ ให้เป็นที่สิ้นสุด และกำหนดว่าการพิจารณาและมีคำสั่งของศาลตามมาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๑๖๗ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา (มาตรา ๑๖๘)

๓.๘ ลักษณะ ๘ บทกำหนดโทษสำหรับการจูงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง หรือใช้กำลังบังคับให้ผู้อื่นเสพยาเสพติด

๓.๘.๑ กำหนดโทษแก่ผู้จงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ ประเภท ๒ หรือประเภท ๕ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (มาตรา ๑๖๙)

๓.๘.๒ กำหนดโทษแก่ผู้จงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพวัตถุออกฤทธิ์ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (มาตรา ๑๗๐)

๓.๘.๓ กำหนดโทษแก่ผู้จงใจ ชักนำ ยุยงส่งเสริม ใช้อุบายหลอกลวง ชูเชิญ ใช้กำลังบังคับใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรม หรือใช้วิธีข่มขืนใจด้วยประการอื่นใด ให้ผู้อื่นเสพสารระเหยอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๐๒ และกำหนดโทษหนักขึ้นถ้าการกระทำความผิดดังกล่าวมีลักษณะฉกรรจ์ตามที่กำหนด (มาตรา ๑๗๑)

๓.๙ ลักษณะ ๙ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และพนักงานเจ้าหน้าที่

๓.๙.๑ กำหนดโทษแก่เจ้าของหรือผู้ดำเนินกิจการสถานประกอบการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๕๖ (มาตรา ๑๗๒)

๓.๙.๒ กำหนดโทษแก่ผู้รับอนุญาตหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควร ไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๑ หรือไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๒ (มาตรา ๑๗๓)

๓.๙.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ไม่ให้ความสะดวก หรือไม่มาให้ถ้อยคำ หรือไม่ส่งบัญชีเอกสารหรือวัตถุใด ๆ หรือไม่ยอมให้มีการตรวจหรือทดสอบว่าผู้ใดมียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ในการปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. หรือเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ในการสืบสวน สอบสวน หรือตรวจสอบทรัพย์สินตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดียาเสพติดรวมถึงผู้ไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดังกล่าวด้วย (มาตรา ๑๗๔)

๓.๙.๔ กำหนดโทษแก่ผู้ยกย่ำ ซ่อนเร้น เอาไปเสีย ทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้สูญหาย หรือไร้ประโยชน์หรือรับไว้โดยมิชอบด้วยประการใดซึ่งทรัพย์สินที่มีคำสั่งยึดหรืออายัดหรือที่ตนรู้ว่าจะถูกยึดหรืออายัดตามมาตรา ๗๒ (มาตรา ๑๗๕)

๓.๑๐ ลักษณะ ๑๐ บทกำหนดโทษสำหรับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๓.๑๐.๑ กำหนดโทษแก่กรรมการ อนุกรรมการ หรือสมาชิกของคณะทำงานตามประมวลกฎหมายนี้เลขาธิการ ป.ป.ส. รองเลขาธิการ ป.ป.ส. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง (มาตรา ๑๗๖)

๓.๑๐.๒ กำหนดโทษแก่กรรมการ อนุกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามประมวลกฎหมายนี้หรือเจ้าพนักงานหรือข้าราชการผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาอันเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด (มาตรา ๑๗๗)

๓.๑๐.๓ กำหนดโทษแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พนักงานองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ กรรมการหรือผู้บริหารหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าพนักงาน หรือกรรมการองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญ

ผู้กระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น (มาตรา ๑๗๘)

๓.๑๑ ลักษณะ ๑๑ บทกำหนดโทษเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด

๓.๑๑.๑ กำหนดโทษแก่ผู้ทำการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเป็นปกติธุระ โดยมีได้กระทำในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดตามที่กำหนดในประมวลกฎหมายนี้ ไม่ว่าจะได้รับประโยชน์ตอบแทนหรือไม่ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๐ (มาตรา ๑๗๙)

๓.๑๑.๒ กำหนดโทษแก่ผู้โฆษณาเกี่ยวกับการบำบัดรักษายาเสพติดหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการดังกล่าวโดยใช้ชื่อของตน หรือชื่อหรือที่ตั้งหรือกิจการของสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน หรือคุณวุฒิหรือความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลยาเสพติดหรือสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดของตน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขในการโฆษณาที่กำหนดในกฎกระทรวง อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๑ (มาตรา ๑๘๐)

๓.๑๑.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้อนุญาตตามมาตรา ๑๒๒ (มาตรา ๑๘๑)

๓.๑๑.๔ กำหนดโทษแก่การกระทำตามมาตรา ๑๘๐ หรือมาตรา ๑๘๑ ที่เป็นการกระทำของเจ้าของสื่อโฆษณาหรือผู้ประกอบกิจการโฆษณา (มาตรา ๑๘๒)

๓.๑๒ ลักษณะ ๑๒ การบังคับโทษปรับ

๓.๑๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์ในบรรดาความผิดตามภาคนี้ซึ่งมีโทษปรับสถานเดียว (มาตรา ๑๘๓)

๓.๑๒.๒ กำหนดหลักเกณฑ์ในกรณีศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษปรับ หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับ และมีการดำเนินการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๑๘๔)

๓.๑๒.๓ กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม

วรรณนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ